

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se
li.rs.l.remiss@regeringskansliet.se

LI2023/02318

Landsbygds- och infrastrukturdepartementets
promemoria Jägares överlåtelser av små mängder
vildsvin eller kött av vildsvin direkt till
slutkonsumenter (LI2023/02318)

Inledande kommentar

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att promemorians förslag rörande bestämmelser om sanktionsavgifter i livsmedelsförordningen (2006:813) och bestämmelse om avgift för kontroller i förordningen (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter påverkar förvaltningsrättens verksamhet på så sätt att beslut om sådana avgifter kommer att kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 32 § första och andra stycket livsmedelslagen (2006:804).

Avgift för kontroller

I promemorian föreslås att en avgift för kontroller endast ska tas ut när det är obligatoriskt att ta ut en sådan avgift enligt artikel 79.2 c i kontrollförordningen¹, med de begränsningar som följer av artikel 83.1 i samma förordning. Enligt artikel 83.1 i kontrollförordningen ska avgifter för offentlig kontroll som utförs på grundval av ett klagomål tas ut av aktören endast om den kontrollen leder till att den bristande efterlevnaden bekräftas.

Förvaltningsrätten konstaterar att det i enlighet med artikel 83.1 i kontrollförordningen anges på sid 20 i promemorian att avgift för kontroll av jägare som överlåter små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter enbart ska tas ut för kontroller som utförs efter klagomål och

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll)

där en brist kan konstateras (samt för kontroller som blivit nödvändiga efter det att bristande efterlevnad har konstaterats).

Den föreslagna ordalydelsen i författningsförslaget stämmer inte överens med förslaget på sid 20 i promemorian. I den föreslagna lydelsen framgår inte att det krävs att en brist kan konstateras efter klagomål för att en avgift för kontroll ska kunna tas ut.

I promemorian föreslås inte heller någon författningsändring av 8 § andra stycket förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, där det framgår i vilka fall som begränsningen i artikel 83.1 i kontrollförordningen ska tillämpas.

Sanktionsavgifter

Förvaltningsrätten har inga synpunkter på de föreslagna lydelserna i 39 c och 39 e §§ livsmedelsförordningen som sådana. Förvaltningsrätten vill dock framhålla följande synpunkter.

Av promemorian framgår att Livsmedelsverket avser att meddela föreskrifter dels om jägares skyldighet att anmäla verksamheten innan den påbörjas, dels om dokumentationskrav. Det är således Livsmedelsverket som ska meddela de materiella föreskrifter som vid överträdelse kan leda till sanktionsavgift. Dessa föreskrifter är, såvitt framkommit, inte meddelade ännu och de är inte heller föremål för aktuell remiss.

Den föreslagna regleringen av sanktionsavgifter föreslås alltså vara uppdelad så att de grundläggande reglerna om sanktionsavgifter ges i livsmedelslagen och livsmedelsförordningen medan de materiella handlingsreglerna, som vid överträdelse kan leda till beslut om sanktionsavgift, ges i Livsmedelsverkets föreskrifter.

Förvaltningsrätten instämmer i Landsbygds- och infrastrukturdepartementets uppfattning att en förutsättning för att en sanktionsavgift ska kunna tas ut är att de bakomliggande materiella handlingsreglerna är klara och tydliga.

För att kunna bedöma om en överträdelse har skett är det viktigt för rättstillämparen att de bakomliggande handlingsreglerna är klara och tydliga. Ett exempel på rättstillämpningsproblem som de allmänna förvaltningsdomstolarna kan ställas inför är bedömningen av om en jägare ska anses ha *"påbörjat"* en verksamhet som avser överlåtelser av små mängder vildsvin eller kött av vildsvin direkt till slutkonsumenter.

Eftersom de bakomliggande föreskrifterna som Livsmedelsverket avser att meddela inte är föremål för denna remiss kan förvaltningsrätten inte bedöma förslaget om sanktionsavgifter utifrån ett rättstillämpningsperspektiv.

Förvaltningsrätten anser sammanfattningsvis att förslaget om bestämmelser avseende sanktionsavgifter i livsmedelsförordningen och de bakomliggande föreskrifter som Livsmedelsverket avser att meddela bör bedömas och analyseras i ett sammanhang. Detta även om Livsmedelsverkets föreskrifter inte omfattas av beredningskravet i 7 kap. 2 § regeringsformen.

Konsekvenser

Som konstaterats inledningsvis kommer beslut om de föreslagna sanktionsavgifterna enligt livsmedelsförordningen och avgift för kontroller enligt förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Förvaltningsrätten konstaterar att promemorian saknar en analys av de ekonomiska konsekvenserna för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Det är viktigt att domstolarna får de ytterligare resurser som kan behövas om kostnaderna förväntas öka.

Övriga delar

Förvaltningsrätten har, utifrån de intressen som förvaltningsrätten närmast ska bevaka, inget att invända mot innehållet i promemorian i övrigt.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Caroline Dyrefors Grufman efter föredragning av förvaltningsrättsfiskalen Lena Liljegren Victorin

Caroline Dyrefors Grufman

Lena Liljegren Victorin